

РЕШЕНИЕ

№ 1301

гр. София, 17.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Елена Тахчиева
Кристина Филипова

при участието на секретаря Таня Ж. П.а Вълчева
като разгледа докладваното от Кристина Филипова Въззивно гражданско дело № 20231000502338 по описа за 2023 година

С решение № 284 от 23.06.2023 г. по гр. д. № 634/2022 г., ОС Перник, П. Р. П., Р. П. О. и Р. В. П. да заплатят *солидарно* на Министерство на правосъдието сума от 48 450 лв., представляваща заплатената финансова компенсация по Закона за финансово подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления на наследниците на Р. С. К., ведно със законната лихва върху главницата, считано от деня на изплащане на обезщетението - 24.11.2021 г. до окончателното изплащане на сумата.

Срещу решението е постъпила въззивна жалба от адв. А. П., АК Перник, служебен защитник на ответника Р. П. О.. Счита, че не е изяснено на какво основание (съгласно чл. 12 ЗЗД) е прието наличието на солидарна отговорност на ответниците. Посочва, че ответниците не са сключвали договори помежду си и не са наследници на починал извършител, а съизвършители на престъпление и всеки има различен принос – единият е ударил пострадалия с метален прът, а другите са му нанасяли удари с ръце. Това им поведение обусловило и различни присъди. Отделно сочи, че не било уважено възражението му за погасителна давност и преклузия. Моли да се отмени решението на ОС.

Ответникът Министерство на правосъдието не взема становище по жалбата.

Ответникът П. Р. П. не оспорва жалбата, като счита, че съдът неправилно се позовава едновременно на ЗЗД и на ЗПФКПП.

Ответникът Р. В. П. не взема становище.

Въззивната жалба е подадена в срок, срещу валидно и допустимо съдебно решение, преценено като такова в съответствие с чл. 269 ГПК.

Софийски апелативен съд при преценка на доводите на страните и доказателствата по делото намира следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 16 от Закон за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления.

Ищецът Министерство на правосъдието твърди, че ответниците са признати за виновни с влязла в сила присъда, като на наследниците на пострадалия от въпросното престъпление лица министерството е изплатило компенсации по силата на чл. 3 от ЗПФКПП. Претендира платената сума да бъде възстановена, като се осъдят солидарно тримата ответници да заплатят на Министерството 48 450 лв. като финансова компенсация, ведно със законната лихва върху главницата, считано от деня на изплащане на обезщетението - 24.11.2021 г. до окончателното изплащане на сумата. Моли да бъдат присъдени разноските.

Ответниците П. Р. П., Р. П. О. и Р. В. П., чрез особените им представители, оспорват исковата претенция.

Ответникът Р. П. О. (чрез адв. А. П.) твърди, че не е налице основание за солидарна отговорност, а отделно прави възражение за изтекла погасителна давност и преклузия.

Ответникът Р. В. П. (чрез адв. Р. К.) също твърди, че не е налице основание за солидарна отговорност.

Ответникът П. Р. П. (чрез адв. С. В.) поддържа тезата, че няма основание за солидарна отговорност, като сочи, още, че платената на 19.01.2022 г. сума като компенсация на Ц. С. е погА.а по давност, тъй като смъртта на Р. С. К. е настъпила на 1.01.2017 г., а плащането е след изтичането на 5-годишния давностен срок.

От събраните доказателства, преценени в съответствие с доводите на

страните във въззивното производство, се установява следната фактическа обстановка:

Няма спор, че с влязла в сила на 15.07.2017 г. присъда тримата ответници са признати за виновни за престъпление по чл. 124, ал. 1, пр. 1 НК – извършване в съучастие на убийство по непредпазливост в резултат на тежка телесна повреда, на Р. С. К., чиято смърт е настъпила на 1.01.2017 г. (л. 14). Страните не спорят, че на 24.08.2021 г. наследниците на починалия (неговите пет деца) са поискали финансова компенсация от държавата по реда на ЗПФКПП, като на същите е изплатена обща сума от 48 450 лв. (съответно на 24.11.2021 г. и на 19.01.2022 г.).

При така очертаната фактическа обстановка по спорните въпроси се налагат следните правни изводи:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от Закон за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления, той урежда условията и реда за подпомагане и финансова компенсация от държавата на пострадали от престъпления. В разглеждания казус, ответниците в съучастие са извърши престъпление, посочено в чл. 3, ал. 3, т. 3 от с.з. – тежко умишлено, от което е настъпила смърт на Р. С. К., за който няма спор, че има пет непълнолетни деца. По силата на закона (чл. 3, ал. 1) на пострадали от престъпление може да се изплати финансова компенсация за претърпените имуществени вреди от престъплението. Съгласно чл. 14, ал. 1, т. 4 в обема на финансовата компенсация попадат пропуснатите средства за издръжка, които за всяко непълнолетно лице могат да бъдат в размер на до 10 000 лв. – чл. 13, ал. 2. Както бе посочено, такава компенсация е получена от децата на починалия, като на 19.01.2022 г. от Министерство на правосъдието е преведена сумата от 8450 лв., а на 24.11.2022 г. са преведени четири транша от по 10 000 лв. Според чл. 16 незабавно *след изплащане* на финансовата компенсация министерство предявява регресен иск срещу извършителя на престъплението или неговите наследници за възстановяването на изплатената парична сума.

Жалбоподателят твърди, че съдът неправилно е възложил регресното задължение на всички признати за виновни за извършеното престъпление, което негово оплакване въззивният съд приема за неоснователно. Няма спор, че престъплението е извършено в съучастие от тримата ответници, а съгласно общото правило на чл. 53 ЗЗД, приложимо към отговорността на

извършителите, всеки от тях е отговорен за всички причинени вреди и пострадалия има право да претендира цялото плащане на обезвредата от всеки деец. Как ще се разпредели между всички тежестта на обезщетяването на вредата е ирелевантно за настоящия спор, в този смисъл без правна стойност е с какви точно фактически действия са причинени телесните вреди и коя от тях (нанесено от който и да е от виновните физически лица) е станала пряката причина за настъпването на смъртта на наследодателя на непълнолетните деца.

Неоснователно е и твърдението, че *претенцията на министерството* е погА.а по давност. Правото да претендира от преките причинители на вредата възстановяване на платената финансова компенсация възниква за ищеца от момента на изплащането ѝ, т.е. считано от 24.11.2021 г. и от 19.01.2022 г. за съответните суми. До датата на исковата молба 13.07.2022 г. давност не е изтекла. Министерството е действала съгласно законовата норма на чл. 16 от закона, която разпорежда незабавно след изплащане на финансовата компенсация да предяви регресен иск срещу извършителя на престъплението или неговите наследници за възстановяването на изплатената парична сума.

Предвид казаното жалбата се явява напълно неоснователна и следва да се отхвърли.

Воден от горните мотиви съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 284 от 23.06.2023 г. по гр. д. № 634/2022 г., ОС Перник, *в частта*, в която Р. П. О. е осъден *солидарно* с П. Р. П. и Р. В. П. да заплатят на Министерство на правосъдието сума от **48 450 лв.**, представляваща заплатената финансова компенсация по Закона за финансово подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления на наследниците на Р. С. К., ведно със законната лихва върху главницата, считано от деня на изплащане на обезщетението - 24.11.2021 г. до окончателното изплащане на сумата.

В останалата част решението е влязло в сила.

Решението може да се обжалва пред ВКС в месечен срок от

съобщението до страните, че е изготвено.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____